

VERSLAG van de vergadering van de Statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur van 26 mei 2008 in het Provinciehuis

Aanwezig:

Drs. B. Nugteren (voorzitter), mw. A.H. Raven, BA (gedeputeerde), J.P.A. de Wilde (gedeputeerde), mw.drs. F.M. Alsem (VVD), dr. F.H. Barneveld Binkhuysen (VVD), mw.drs. C.G.M. van Benthem (PvdA), mw. F. Bichbich (SP), dr. R. Bisschop (SGP), mw. O.C. Dekkers-Raadsen (CDA), J. Fastl (GroenLinks), mw.drs. J.M. de Heer-Verheij (ChristenUnie), mw. L. Hogema (SP), ir. C.L. Jonkers (MooiUtrecht), H.R.A.L. Klein Kranenburg (CDA), Y. Lutfula (SP), mw.A.M.A. Pennarts-Pouw (GroenLinks), drs. P.C. Pollmann (PvdA), mw.drs. J.C.M. Versteeg (D66) alsmede G.J. van der Werff (VVD);

Afwezig: mw. H. Nap (CDA), W. van der Steeg (PvdD) en drs. R.E. de Vries (D66);

Van ambtelijke zijde aanwezig: de heren L. Graafhuis (griffier) en drs. H. Schoen (adjunct-griffier) en mw. G. van Weerd (verslag).

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering met een woord van welkom. Hij memoreert dat het vervolg van deze vergadering op 5 juni a.s. zal plaatsvinden. Met kennisgeving afwezig zijn mevrouw Nap en de heren Van der Steeg en De Vries.

De voorzitter geeft eerst het woord aan een inspreker.

De heer W. Mur, kerkrentmeester van de Hervormde Kerk te Vinkeveen, laat het volgende weten: “De Hervormde Kerk in Vinkeveen, dat een Rijksmonument is, wordt al vele jaren periodiek bouwkundig geïnspecteerd door de Monumentenwacht Utrecht. Tussen het schip van de kerk en de toren was al vele jaren een breuklijn zichtbaar, meetpunten die in de jaren negentig zijn aangebracht bewezen dat de situatie stabiel was. Begin 2005 was er toename van de scheurwerking en de Monumentenwacht adviseerde in februari 2005 om binnen 1 jaar een onderzoek uit te voeren aan de fundering. Via een bouwbedrijf is er een deskundig bureau ingeschakeld en alles wees op een verzakking van de toren. Er werd een plan opgesteld om de toren een nieuwe fundering te geven. Eind mei 2005 hebben wij dan ook contact gezocht met de Rijksmonumentendienst en de Gemeente de Ronde Venen voor het aanvragen van vergunningen en subsidieregelingen etc. Echter, op zondag 26 juni zagen wij tijdens de kerkdienst dat de scheuren ineens groter waren en besloten om op maandag 27 juni een meting te verrichten en deze te vergelijken met eerdere metingen. De conclusie was dat er werking in de toren zat en op dinsdagochtend is er nog contact geweest met de Gemeente de Ronde Venen. Toen nam het overhellen plotseling toe dat direct ingrijpen noodzakelijk was en in de middag zijn wij noodgedwongen gestart met herstelwerkzaamheden. De toren kwam ong. 1.5 cm per uur naar voren en gedacht werd dat de toren ging vallen. Door inzet van velen en vakmanschap van de aannemers ter plekke was de toren middels een noodvoorziening om 5.30 uur woensdag 29 juni stabiel. Precies op tijd want de verankering van het dak welke in de toren bevestigd was zat nog maar 1 cm in de toren. Door dit snelle ingrijpen is het kerkgebouw gespaard gebleven en is de toren met 400.000 kg gewicht niet gevallen. Als de toren was gevallen, dan was deze op de pastorie (eveneens een monument) gevallen en waren alle huizen in de omgeving geruïneerd. Stel als de toren één dag later was gaan wijken en dit dus niet in de kerkdienst was opgevallen, dan was de ramp niet te overzien want je kon spreken

van direct levensgevaar. Duidelijk mag zijn dat er een ramp is voorkomen. We praten zuiver over herstelwerkzaamheden. De kosten zijn vastgesteld op EUR 821.119, =. Wij hebben een brief ontvangen van de rijksmonumentendienst waarin deze kosten als subsidiabel zijn vastgesteld. Direct daarna was de Rijksdienst voor de Monumentenzorg op de hoogte gebracht en op 30 juni 2005 was er overleg met alle betrokken instanties waar ook dhr. Van Kooten van Monumentenzorg bij aanwezig was. We zijn ons er terdege van bewust dat restauratie van een monument alleen mag plaatsvinden na het ontvangen van de vereiste vergunningen (Art 3 van het Besluit Rijkssubsidiëring Restauratie Monumenten BRMM 1997). Maar het acute van dit probleem liet ons die ruimte in de tijd niet toe. Daarom hebben wij (schriftelijk) ontheffing gekregen van art. 3 van het Besluit Rijkssubsidiëring Restauratie Monumenten (BRMM 1997). Dhr. C van Kooten van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg deelde tijdens een vergadering mee in september 2005 de hoogte van het subsidiebedrag te weten. Op dringend advies van de Monumentenzorg is besloten om de gehele kerk opnieuw te funderen met als argument dat het veiliger was en alle extra kosten in aanmerking kwamen voor subsidie. In alle vergaderingen van gemeente, provincie en rijk over dit onderwerp is steeds uitgesproken om deze zaak positief af te ronden, maar tot op dit moment zijn er geen concrete toezeggingen. We hebben als kerkelijke gemeente renteloos geld geleend van leden en daarnaast rust er een grote hypotheek op de pastorie als onderpand. Door de betrokkenheid van velen is een ramp voorkomen en zijn de kosten relatief laag gebleven. Wij zijn erg teleurgesteld in het feit dat wij bij de subsidieaanvragen te weten: Regeling Rijkssubsidiëring wegwerken restauratie achterstanden en Besluit erfgoedparels Provincie Utrecht negatieve berichten hebben ontvangen omdat de werkzaamheden zijn begonnen voordat de subsidie was toegekend. Ondanks dat dit een calamiteit was en er ook een ontheffing op dit artikel is gegeven. Duidelijk mag zijn dat de financiële nood zeer hoog is en wij vragen om een passende (subsidie) financiële oplossing.”

De voorzitter geeft gelegenheid voor vragen.

Mevrouw Versteeg wijst erop dat G.S binnen de vastgestelde kaders subsidies kunnen verstrekken. Wanneer een subsidieaanvraag wordt afgewezen, dan heeft ook de Hervormde Kerk Vinkeveen de mogelijkheid om een bezwaarschrift in te dienen en G.S. te verzoeken het besluit te heroverwegen. D66 is van mening dat deze kwestie niet door P.S. moet worden afgehandeld.

De heer Bisschop constateert dat er toestemming is verleend om te starten met de herstelwerkzaamheden terwijl de subsidieaanvraag nog niet was afgerond. Dat is ook logisch gelet op de ontstane nood situatie. Vervolgens wordt de Hervormde Kerk Vinkeveen afgerekend op het feit dat gestart is met het werk, alvorens de subsidie was toegekend. Hij vraagt welke instantie schriftelijk toestemming heeft gegeven om te starten met het herstelwerk, voorafgaand aan het besluit over de subsidietoekenning.

De heer Mur antwoordt dat dit de heer Van Kooten van de Rijksmonumentendienst is geweest; een en ander is ook schriftelijk bevestigd. Ook is schriftelijk toegestemd in ontheffing van artikel 3.

De heer Pollmann sluit zich aan bij de vraag van de SGP.

Op een vraag van de heer V.d. Werff antwoordt de heer Mur dat de Hervormde Kerk Vinkeveen nog geen advocaat in de arm heeft genomen omdat nog steeds de hoop bestaat dat een en ander zonder advocaat kan worden opgelost.

De heer Klein Kranenburg vraagt of de Hervormde Kerk Vinkeveen overleg heeft gehad met de gemeente Vinkeveen. De Rijksmonumentendienst heeft ontheffing verleend. Wat was voor de Rijksdienst het argument om achteraf geen subsidie te verlenen?

De heer Mur antwoordt dat ook de gemeente Vinkeveen bij het herstel van de kerk is betrokken. De Rijksmonumentendienst heeft de subsidieaanvraag eerst bij de provincie Utrecht neergelegd. De provincie heeft het teruggelegd bij de gemeente. Toen werd aangegeven dat er geen subsidie kon worden toegekend, omdat het herstelwerk niet volgens procedure is verlopen. De Hervormde Kerk Vinkeveen heeft inmiddels een hypotheek afgesloten maar de hoge kosten zijn eigenlijk niet op te brengen. De Rijksmonumentendienst zou zich inzetten voor een oplossing, maar tot nog toe heeft men van deze dienst niets meer vernomen.

De heer Klein Kranenburg begrijpt dat door tijdig ingrijpen de Hervormde Kerk Vinkeveen aan een grote calamiteit is ontsnapt. De heer Mur bevestigt dit.

De heer Jonkers vraagt of de Hervormde Kerk Vinkeveen zich niet op een hardheidsclausule kan beroepen (een uitzondering op de normale toepassing van de regels).

De heer Mur laat weten dat alle argumenten rond de calamiteit met de subsidieverstrekkingen zijn gewisseld, maar steeds opnieuw blijkt dat subsidie wordt afgewezen omdat al met het werk was gestart alvorens de subsidie werd toegekend. Zelfs Minister Plasterk heeft dit zo beargumenteerd.

De voorzitter rondt deze bespreking af. Mogelijk komt dit onderwerp op een ander moment weer terug.

2. Mededelingen van gedeputeerde Raven

- * De commissie WMC zal spoedig het advies van de Commissie Staal in afschrift ontvangen. Het advies van de Commissie Staal zal bij de bespreking van het voorontwerp van de Cultuurnota worden betrokken. Vertegenwoordigers van de Commissie Staal zullen in de septembervergadering aanwezig zijn; in die vergadering zal het advies worden vastgesteld. Mevrouw Raven wijst erop dat de Raad van Cultuur op enkele onderdelen een tegengesteld advies heeft uitgebracht.
Op een vraag van de heer Barneveld Binkhuysen verduidelijkt mevrouw Raven dat de Commissie Staal door G.S. is ingesteld. Deze commissie adviseert voor de komende vier jaar over de subsidieverstrekking aan de podiumkunsten. De heer Staal is de technische voorzitter van de commissie.
- * Bij de toezeggingen werd aangegeven dat de commissie WMC een afschrift zou ontvangen van een brief van G.S. aan de IJsvereniging Eemland, echter, zo'n brief is niet verzonden. Zij wil de commissie nu mondeling informeren over de actuele stand van zaken.
Inmiddels hebben de Vechtse Banen ook een gesprek gevoerd met de gedeputeerde, gelet op de verbouwing van die ijsbaan. De provincie heeft inmiddels overleg gehad met de KNSB. Ook is gesproken met het college van B&W van Amersfoort.
G.S. hebben benadrukt dat de provincie Utrecht geen accommodatiebeleid heeft. Dat zal ook niet worden ontwikkeld. In de samenwerkingsagenda is de ijsbaan Eemland opgenomen in het kader van de koude-warmte opslag. Binnenkort zal de commissie een voorstel ontvangen waarin mogelijk ook het sportbeleid, toerisme en recreatie als kaders worden meegenomen. De stad Amersfoort heeft de provincie gevraagd om € 7 miljoen bij te dragen aan de ijsbaan Eemland. De totale kosten bedragen € 15,5 miljoen en de gemeente wil daar € 7 miljoen van betalen: € 1,5 miljoen moet door derden worden bijgedragen. Mevrouw Raven heeft de gemeente Amersfoort laten weten dat de provincie geen € 7 miljoen zal bijdragen aan deze ijsbaan.

De voorzitter verwijst voorts naar het memo van gedeputeerde Dekker d.d. 20 mei jl. over het project antidiscriminatiebeleid. Zonodig kan de commissie daar in de volgende vergadering op terugkomen.

3. Verslag commissievergadering WMC van 14 april 2008 inclusief de beantwoording van vragen over stageplaatsen bij de provincie Utrecht en regeling cultuurhuizen

Het verslag van deze vergadering wordt onder dankzegging vastgesteld.

Mevrouw Bichbich heeft geen vragen over het memo betreffende de stageplaatsen bij de provincie Utrecht.

Mevrouw Pennarts stelt enkele aanvullende vragen over de regeling cultuurhuizen.

- Aangegeven wordt dat er in 2008 nog geen gecombineerde regeling is voor cultuurhuizen (bv. een combinatie met het Parelfonds). Haar vraag had echter geen betrekking op 2008. De vraag was of er bij de start van de regeling in 2005 sprake is geweest van gecombineerde financiering van cultuurhuizen, niet alleen uit het Cultuurhuisfonds maar ook uit andere fondsen.
- Een vraag had betrekking op een andere wijze van financieren, punt 3 voor de cultuurhuizen van Lopik en Elst.
Het antwoord is dat G.S. hebben besloten geen extra bijdrage te verstrekken naast de bijdrage uit bestaande regelingen. Zij wijst op de samenwerkingsagenda, waarin wel degelijk wordt aangegeven dat er voor het cultuurhuis van Lopik wordt gekeken naar externe financieringsbronnen.

Mevrouw Raven zal nagaan of er tussen 2005 en 2008 gebruik is gemaakt van gecombineerde regelingen. De commissie zal nog voor 5 juni a.s. antwoord van haar ontvangen.

Inderdaad hebben G.S. ten aanzien van de Samenwerkingsagenda besloten dat niet wordt overgegaan tot voorfinanciering van de cultuurhuizen van Lopik en Elst. Wanneer er expertise nodig is voor de exploitatie van de cultuurhuizen, dan is de provincie bereid ambtelijke ondersteuning aan te bieden maar geen extra middelen.

4. Rondvraag

Hiervan wordt geen gebruik gemaakt.

5. Termijnagenda

- * Binnenkort ontvangt de commissie een uitnodiging voor een werkbezoek aan RTV Utrecht.
- * Mevrouw Raven laat weten dat de commissie op zeer korte termijn een memo van G.S. zal ontvangen over de actuele stand van zaken Pyramide van Austerlitz, zodat de commissie nog voor de feestelijke opening op 16 juni op de hoogte is. Eventueel kunnen hierover in de vergadering van 5 juni a.s. vragen worden gesteld.

6. Statenvoorstel Beleidskader Utrechtse Schatkamer (met uitnodiging van de commissie MME)

De heer Pollmann laat weten dat zijn fractie enthousiast is over het voorstel om het Utrechtse culturele erfgoed onder de brede aandacht van de bevolking te brengen. De doelen zijn helder beschreven en moeten met digitalisering, samenwerking en een ateliermeester kunnen worden gerealiseerd.

Hij memoreert de toezegging van G.S. dat nog voor de zomer kaders zouden worden gesteld. In het voorstel wordt aangegeven dat, om de taken van de ateliermeester te kunnen scherpstellen, eerst verschillende partijen worden uitgenodigd om een plan op te stellen. Hij vindt het jammer dat dit plan niet tegelijkertijd met dit voorstel kan worden gepresenteerd. Graag wordt hij t.z.t. geïnformeerd over de taken van de ateliermeester.

Mevrouw Stadhouders is eveneens positief over de doelen van dit programma op het gebied van het toegankelijk maken van het cultureel erfgoed.

Voor wat betreft de eerste twee programmaliijnen volstaat zij met de opmerking dat deze vele mogelijkheden bieden, maar de uitwerking moet niet teveel worden beperkt om initiatieven een kans te kunnen geven. Het CDA pleit ervoor niet alleen de meest voor de hand liggende initiatieven en organisaties een kans te geven (the inner circle) maar juist aandacht te geven aan organisaties in de gehele provincie op het gebied van het cultureel erfgoed. Juist op dat vlak kan de ateliermeester een zeer belangrijke rol vervullen. Het CDA is van mening dat G.S. deze ateliermeester een duidelijke opdracht moeten meegeven; de huidige formulering in voorliggend voorstel is nog te vaag. Het CDA is van mening dat de ateliermeester ervoor moet zorgen dat initiatieven komen bovendien en dat deze een plek vinden in de programmaliijnen.

Via tussenrapportages blijft het CDA graag op de hoogte van de voortgang van het project. Het project neemt vier jaar in beslag. Halverwege wordt een tussenevaluatie van het project door het CDA op prijs gesteld.

Mevrouw De Heer laat weten dat de ChristenUnie erg positief over dit voorstel is. Zij stelt wel een wijziging in het kasritme voor, wanneer hedenavond positief wordt besloten over het subsidieverzoek voor het Nationaal Museum van Speelklok tot Pierement. Een positief besluit daarover zou inhouden dat het gehele subsidiebedrag al voor 2008 is uitgegeven. Dat kan toch niet de bedoeling van een nieuw, sprankelend voorstel zijn.

Mevrouw Versteeg laat weten dat ook D66 enthousiast is over voorliggend beleidskader. Zij plaatst wel een kritische kanttekening bij de communicatie over de kaderstelling van P.S. In de samenwerkingsagenda worden bepaalde projecten met het predikaat “goud” aangeduid, o.a. onder verwijzing naar het beleidskader Utrechtse Schatkamer. Dit alles roept wel de vraag op in hoeverre P.S. nog kaderstellend zijn.

De heer Fastl sluit daarbij aan met de opmerking dat de rol van P.S. in dit geheel wel erg summier is. GroenLinks kan zich overigens wel vinden in de doelstelling van dit statenvoorstel.

De heer Jonkers is positief maar plaatst hierbij wel enkele kanttekeningen. Spreker wijst op een scala aan activiteiten en evenementen op het gebied van het cultureel erfgoed (monumentendag, kastelendagen, molendagen). Aangegeven wordt dat archiefstukken meer onder de aandacht van het publiek zullen worden gebracht. Echter, veel regionale archieven zijn al toegankelijk voor de bevolking. Vragen heeft hij ook over het gratis rondje museum.

Via internet is zeer veel informatie over provinciale activiteiten terug te vinden. Het is hem niet geheel duidelijk hoe de provincie op het reeds zeer grote aanbod wil gaan aansluiten.

Enerzijds vindt zijn fractie dit voorstel wat “overdone”, anderzijds geeft zijn fractie G.S. het voordeel van de twijfel.

Mevrouw Hogema deelt mede dat de SP dit een goed project vindt.

Mevrouw Raven gaat over tot beantwoording van de vragen.

- Zij beaamt de woorden van het CDA dat de ateliermeester ervoor moet zorgen dat nieuwe initiatieven boven komen drijven en ten uitvoer worden gebracht en dat verbindingen in het veld tot stand komen. Het is de bedoeling dat de functie van ateliermeester in eerste instantie bij het LEU wordt neergelegd. Tevens wordt nagegaan of er in de markt mensen beschikbaar zijn voor deze functie.
- Voorts geeft zij aan dat de kaders door P.S. worden vastgesteld. Middels verantwoording van G.S. aan P.S., door middel van rapportage en tussenevaluatie, kunnen P.S. sturen.

Mevrouw Versteeg wijst erop dat het project al vrijwel is goedgekeurd (het is al bijna goud). P.S. gaan een kader vaststellen, terwijl de uitvoering al min of meer in kannen en kruiken is. Zij heeft moeite met deze gang van zaken.

Mevrouw Raven merkt op dat G.S. het kader hebben vastgesteld uiteraard onder voorbehoud van goedkeuring van P.S.

De voorzitter memoreert dat dit kader in de samenwerkingsagenda al als goud genoteerd is. Hij wil daar op een ander moment op terugkomen.

- Voorts geeft mevrouw Raven aan dat het gratis rondje musea wel blijft bestaan in deze cultuurnotaperiode. Het rondje gratis theater blijkt niet uitvoerbaar te zijn. Er zijn regionale historische archieven en het is de bedoeling dat deze digitaal ontsloten worden. Ook wordt krantenmateriaal digitaal toegankelijk gemaakt.

De heer Jonkers heeft vernomen dat alle kranten die vanaf 1618 zijn verschenen gedigitaliseerd worden. Hij begrijpt de toegevoegde waarde van de provinciale activiteit in deze niet.

Mevrouw Raven zet uiteen dat ook kleine verenigingen in kleine kernen nu ook de mogelijkheid hebben hun historisch materiaal en hun fotocollectie te digitaliseren. Zo wordt de informatie dicht bij de inwoners gebracht.

- Zij beaamt voorts de opmerking van de ChristenUnie dat het kasritme van lijn 2 naar voren moet worden gehaald.
- Vragen zijn gesteld over de wijze waarop P.S. dit project kunnen volgen. Dat wordt mogelijk door middel van een tussenevaluatie en een duidelijke voortgangsrapportage naar P.S., zowel voor projecten als voor de ateliermeester.

Op verzoek van de voorzitter wordt het conceptbesluit als volgt aangepast:

“De bevoegdheid van G.S. om de verdeling zonodig aan te passen, *met kennisgeving aan P.S.*”

De voorzitter constateert dat dit voorstel als een sterstuk aan P.S. zal worden aangeboden

7. Statenvoorstel Jaarrekening 2007

Mevrouw Alsem laat het volgende weten:

- * Op pag. 19 wordt aangegeven dat de accountant geen duidelijke verantwoording heeft kunnen zien door de Jeugdzorg. Het is zorgelijk dat de jeugdzorg in 2007 niet in staat was te laten zien welke prestaties er zijn geleverd. Op pag. 100 wordt een aantal jeugdzorgprojecten vermeld. Aangegeven wordt dat over de uitkomsten van de projecten 21, 22 en 23 geen cijfers bekend zijn. Zij vraagt zich af of het gebrek aan verantwoording en het gebrek aan cijfers op dat moment de stand van zaken in de jeugdzorg tekende. Voorts wordt in de jaarrekening aangegeven dat de voorzieningenpot voor jeugdzorg extra gevuld kan worden met een bedrag van € 3,6 miljoen, in totaal derhalve € 8,6 miljoen (pag. 251). Tegelijkertijd worden de risico's voor de jeugdzorg op pag. 169 laag ingeschat. Echter, in de voorjaarsnota staat dat er voor Bureau Jeugdzorg een risicopot geopend moet worden voor € 750.000,-. T.z.t. zal haar fractie over al deze elementen met betrekking tot de jeugdzorg een verbindende vraag stellen.
- * Op pag. 49, Wonen, wordt aangegeven dat er eind 2007 rekeningen zijn betaald die eigenlijk in 2008 werden verwacht, en dat daardoor de budgetten voor onderzoek bouwstagnatie en deskundigenpool zijn overschreden. Zij vraagt dienaangaande om een toelichting.
- * De VVD steunt het project Wel Thuis hoewel de resultaten daarvan in 2007 helaas teleurstellend waren (1100 woningen gerealiseerd in plaats van 3000 woningen). Het project heeft een overschot van € 3,6 miljoen. De commissie heeft een evaluatie van Wel Thuis ontvangen en er staat een nieuwe subsidieregeling voor dit project op stapel. Haar fractie

pleit ervoor extra aandacht aan dit project te besteden en daarmee de voortgang van Wel Thuis te bespoedigen.

- * Op pag. 100 wordt ingegaan op de projecten regionale mantelzorg. Aangegeven wordt dat het opzetten van regionale steunpunten in een aantal gevallen niet is doorgedaan omdat regionale mantelzorg een taak van de gemeente zou zijn.

Spreekster staat op het standpunt dat regionale mantelzorg een bovengemeentelijke taak is. Zij vraagt wie eindverantwoordelijk is voor deze bovengemeentelijke taak.

Mevrouw De Heer leest op pag. 47, woningbouw, dat de stijgende lijn in de woningproductie nog niet zichtbaar is als gevolg van externe factoren, bv. het tekort aan menskracht bij ontwikkelaars en aannemers. Toch staat er de volgende zin “Niettemin zijn we ervan overtuigd dat intensivering leidt tot het voorkomen van verdere terugval en op termijn zelfs zal leiden tot een toename van de woningbouwproductie.” Zij vraagt waar G.S. die overtuiging op baseren.

De opzet van de begroting in relatie tot hetgeen gerealiseerd is, laat hier en daar verbetering zien. Op pag. 99 en 100, sociale pijler, is de realisatie exact hetzelfde als de begroting. Zij vraagt hoe dan mogelijk is. Zonder tegenbericht gaat zij er maar van uit dat de cijfers op de feiten zijn gebaseerd.

De heer Bisschop heeft waardering voor de wijze waarop dit jaarverslag is gepresenteerd. Wel tekent hij daarbij aan dat op bepaalde punten volstaan wordt met uitsluitend de opmerking “gerealiseerd” of “in uitvoering”. Zijn fractie heeft de wens dat toch een korte analyse wordt gegeven van de voortgang van de uitvoering. Als concreet voorbeeld verwijst hij naar pag. 101, onderwijs, waar inzake de projecten slechts wordt gemeld dat zij in uitvoering zijn. Een korte analyse is nodig om het beleid te kunnen toetsen.

Mevrouw Dekkers brengt het volgende naar voren:

- Opnieuw constateert het CDA dat er op vele punten sprake is van onderbesteding. Er wordt daarvoor een verklaring genoemd maar het is een blijvend signaal dat afspraken van P.S. lang niet altijd worden gerealiseerd.
- Het CDA sluit zich voorts aan bij de opmerking van de ChristenUnie over de voortgang van het woningbouwprogramma. Zij vraagt door welke externe factoren de voortgang zo vertraagd wordt.
- Haar fractie is benieuwd naar de resultaten van het inschrijvingspunt voor de woningbouwverdeling.
- Positief is zij over de huisvesting van de statushouders.
- Haar fractie sluit zich aan bij de opmerkingen van de VVD over de onderbesteding in de zorgvraag van mensen die langer thuis kunnen wonen én over de regionale steunpunten.
- Opvallend bij de Culturele Agenda is het grote aantal bezoekers van het Digitale Erfgoedhuis.
- Op pag. 107 komt naar voren dat 70% van de 509 CHS-projecten niet is uitgevoerd; dat vraagt om een nadere analyse.
- Naar aanleiding van pag. 87, kwaliteit leefomgeving, constateert zij dat er geen informatie wordt gegeven over woningen waarin de luchtkwaliteit wordt overschreden. Indirect gaat deze kwestie ook deze commissie aan.

De heer Pollmann sluit zich aan bij de algemene opmerkingen van het CDA. Een bedrag van € 4,3 miljoen voor de Sociale Pijler en een bedrag van € 3,5 voor Cultuur zijn niet besteed. Met name voor de Sociale Pijler blijken er toch veel zaken gerealiseerd te zijn. De onderbesteding van € 4,3 miljoen is hem dan ook niet duidelijk; is er wellicht te ruim begroot of is er teweinig capaciteit om tot uitvoering over te gaan?

Voor Cultuur zijn er aanwijsbare grote posten die nog moeten worden uitgevoerd, zoals de Bosscherwaarden; in die zin is de onderbesteding voor Cultuur logischer verklaarbaar. Voor wat betreft de budgetten Jeugdzorg, sluit de PvdA zich aan bij de opmerkingen van de VVD.

De heer Jonkers constateert eveneens dat er sprake is van een forse onderschrijding. Hij vraagt of er sprake is van overheveling van budgetten, specifiek geënt op onderdelen waarover deze commissie zich uitspreekt. Hij vraagt om inzicht in de vraag of reserves en voorzieningen, die in het verleden beschikbaar zijn gesteld voor onderdelen die deze commissie aangaan, al dan niet zijn aangewend. Hij vindt het belangrijk dat dit in kaart wordt gebracht.

In het voorstel wordt ophoging van stelposten van nog toe te wijzen middelen met € 3,3 miljoen voorgesteld. Hij vindt dat nietszeggend. Hij wil graag weten in hoeverre die stelpost de onderdelen van de commissie WMC aangaan.

Mevrouw Hogema constateert, naar aanleiding van punt 12 (pag. 100), dat begroot werd dat 500 mensen met een verstandelijke handicap of psychiatrische stoornis zouden verhuizen van een intramurale instelling naar een gewone woonomgeving terwijl er in werkelijkheid 618 mensen zijn verhuisd. Zij vraagt of er cijfers zijn van het aantal mensen dat in een wijk is gaan wonen maar toch weer terug is gegaan naar het instellingsterrein.

Voorts is niet altijd duidelijk waarom projecten niet zijn gerealiseerd. Terzake verwijst zij naar pag. 101, nr. 27. Haar vraag is waarom er geen stijging van het aantal jongeren met een startkwalificatie ten opzichte van 2006 kon worden gerealiseerd. Ook wordt aangegeven dat het aantal uitleningen bij de bibliotheken niet is gehaald. Haar vraag is wat daarvan de oorzaak is.

Mevrouw Versteeg laat weten dat D66 in afwachting is van de nieuwe indicatoren.

Mevrouw Pennarts constateert eveneens dat er in grote lijnen sprake is van onderbesteding. Voorts laat zij het volgende weten:

- Het Stimuleringsfonds Stedelijke Vernieuwing heeft te maken met een zeer forse onderbesteding. Nu wordt er een nieuw fonds ingesteld met een ambitieuze doelstelling en een fors budget. Zij vraagt hoe zij dit moet zien, nu eerdere pogingen tot bouwen en stedelijke vernieuwing niet van de grond komen.
- Zij vraagt waarom de intersectorale samenwerking GGZ niet van de grond lijkt te komen.
- Ook heeft zij zorg over de grote achterstand in het realiseren van zorgwoningen bij het project Wel Thuis (pag. 99).
- Vragen heeft zij over de bereikcijfers van de regionale TV en regionale radio die achterblijven bij de verwachtingen. Zij vraagt of dat met RTV Utrecht wordt besproken.

De voorzitter memoreert dat er binnenkort een apart overleg plaats zal vinden over de indicatoren. De vragen, die zojuist aan mevrouw Dekker zijn gesteld, zullen aan haar worden voorgelegd zodat zij daar in de vergadering van 5 juni op kan terugkomen.

Mevrouw Raven gaat over tot beantwoording van de vragen.

- Zij beaamt dat de leesbaarheid van voorliggende Jaarrekening is verbeterd. Daar is de nodige aandacht aan besteed.
- Vragen zijn gesteld over de regionale steunpunten mantelzorg. De WMO is een taak van gemeenten en mantelzorg is onderdeel van de WMO. De provincie Utrecht heeft gemeenten een tijdelijke subsidie gegeven om de overgang naar de WMO te vergemakkelijken. Nu blijkt dat de mantelzorg in gemeenten wel heel erg achterblijft. Een aantal gemeenten blijkt niet in staat te zijn om de mantelzorg goed te organiseren. Om die reden zal de provincie gemeenten die samenwerken, op bovenlokaal niveau ondersteuning gaan aanbieden, echter,

de WMO is een taak van gemeenten en de provincie heeft uitsluitend voor de overgangsfase een tijdelijke subsidieregeling in het leven geroepen.

- Veel opmerkingen zijn over de indicatoren gemaakt bv. in relatie tot RTV Utrecht en de bibliotheken. Het gaat in dat geval om indicatoren waar de provincie vrijwel geen invloed op kan uitoefenen. Dergelijke indicatoren zullen in de toekomst dan ook niet meer worden gehanteerd.

Over de bereikcijfers van de regionale televisie en radio vindt overleg plaats met RTV Utrecht; ook de commissie kan daarover vragen stellen tijdens het komende werkbezoek aan RTV Utrecht.

Op aanvullende vragen van de voorzitter, antwoordt mevrouw Raven dat er beperkte energie in de indicatoren is gestoken, gelet op de discussie die van start zal gaan over het ontwikkelen van nieuwe indicatoren. Zij is bereid alsnog na te gaan of specifieke vragen van de commissie over de indicatoren kunnen worden beantwoord.

De voorzitter memoreert dat P.S. een wettelijke verantwoordelijkheid hebben ten aanzien van RTV Utrecht. Mevrouw Raven geeft aan dat nog getwijfeld wordt aan de juistheid van de bereikbaarheidscijfers; inmiddels zijn er ook andere cijfers binnengekomen. Zij zal dat alsnog nagaan. Een en ander zal wat haar betreft nader aan de orde moeten komen bij de bespreking van het RTV-beleid.

- Getracht is aan te geven waardoor de onderbesteding van projecten werd veroorzaakt. Inmiddels wordt er door HUL een plan van aanpak voor de Bosscherwaarden opgesteld. Binnenkort zal dat aan de commissie worden voorgelegd. Dat geldt ook voor de Pyramide van Austerlitz.

- Ten aanzien van CHS heeft het college van G.S. geconstateerd dat de regeling te gecompliceerd is.. Dit is een les en aan verbetering wordt gewerkt. Mevrouw Stadhouders vraagt of G.S. van zins zijn die regeling aan te passen. Mevrouw Raven antwoordt dat het speerpunt Cultuur en Ruimte in de Cultuurnota wordt opgenomen. Genoemde regeling zal inderdaad worden herzien.

- De algemene vraag van de heer Jonkers over reserves en voorzieningen en ophoging van de stelpost nog toe te wijzen middelen hoort wat haar betreft thuis in de commissie BEM. De voorzitter meent dat de heer Jonkers specifieke vragen heeft gesteld over de werkerreinen van de commissie WMC.

Op de vraag wat van de onderbesteding is overgeboekt naar 2008 voor wat betreft de WMC-onderdelen, antwoordt mevrouw Raven het volgende:

* pag. 103, Wel Thuis: een bedrag van € 5,2 miljoen.

* de cultuurpeiler: Bosscherwaarden, Pyramide van Austerlitz en CHS.

In totaal gaat het om een overboeking van ruim € 7 miljoen.

Zij zegt toe dat zij een en ander nader zal uitwerken en daar alsnog op zal terugkomen.

De heer Jonkers verwacht een nota activering en afschrijving waarin zaken worden geactualiseerd. Van kredieten, die in het verleden door P.S. zijn toegezegd, moet worden nagegaan in hoeverre die nog nodig zijn zodat er weer een actueel beeld ontstaat. Hij mist dat in deze jaarrekening.

Mevrouw Raven antwoordt dat de Planning en Control cyclus, met ingang van 2008, in het voor- en najaar gestalte zal krijgen in de vorm van rapportages, zodat P.S. een beter inzicht krijgen in de stand van zaken en meer controle mogelijk op de uitgaven van projecten.

Voor de Bosscherwaarden is nog geen krediet verstrekt; de gelden zijn gereserveerd en worden pas uitgegeven nadat er een deugdelijk plan van aanpak komt; dat moment is later dan de provincie had voorzien.

Op een vraag van de heer Jonkers, antwoordt de voorzitter dat het totaal beeld voor wat betreft reserves en voorzieningen in de commissie BEM aan de orde dient te komen.

Mevrouw De Heer begrijpt dat er twijfels zijn over de bereikbaarheidscijfers van RTV Utrecht. Zij vraagt of er nog meer twijfels zijn over cijfers die gepresenteerd worden. Discussie is inderdaad gaande over de indicatoren, echter, de onderliggende vraag van deze commissie is waarom een activiteit niet is uitgevoerd terwijl dat wel was afgesproken. De commissie heeft er recht op dat die vraag beantwoord wordt.

Mevrouw Raven geeft nogmaals aan dat vertragingen in projecten zich voordoen als gevolg van oorzaken die buiten de provincie liggen. Er zijn vele indicatoren genoemd, waarbij de provincie geen sturende rol heeft. Voor wat betreft het bibliotheekbezoek, is geconstateerd dat het pasje dat op initiatief van de provincie in alle bibliotheken is ingevoerd, heeft geleid tot 4000 meer bibliotheekbewegingen tussen bibliotheken. Echter, het is onjuist te stellen dat er dientengevolge meer is gelezen. Dat is ook de reden waarom de indicatoren opnieuw ter discussie worden gesteld.

De heer De Wilde laat het volgende weten:

- In december 2007 is er inderdaad een bedrag van € 122.000 betaald terwijl de rekening van dat bedrag in 2008 gepland was. De commissie heeft zorgen over de onderbesteding. In dit geval gaat het over een maand eerder betalen dan voorzien, omdat de werkzaamheden zijn meegevallen. Wanneer klussen zich sneller voordoen dan gepland, dan verdient het de voorkeur dat het aanjagen van werk zo snel mogelijk wordt opgepakt, ook al komt het budget een maand later beschikbaar. Het gaat hier om een overbesteding voor een goed doel, nl. het aanjagen van stagnerende woningbouwprojecten.
- Mevrouw De Heer vroeg waarom G.S. ervan overtuigd zijn dat projecten toch versneld in gang kunnen worden gezet. G.S. hebben die overtuiging inderdaad omdat projecten die muurvast zaten, bv. door miscommunicatie tussen gemeente en corporatie of tussen ontwikkelaars en gemeente, op gang zijn gebracht met inzet van de provincie. Gemeenten geven daadwerkelijk aan dat dankzij de interventie van de provincie projecten versneld konden worden uitgevoerd. Wanneer het economisch gaat meezitten, dan zal de provincie in staat moeten zijn om de aantallen woningen weer op het geplande niveau te krijgen van 7300 per jaar. Als het kan moet dan ook de achterstand in voorgaande jaren worden ingelopen.
- Na de zomer ontvangt de commissie informatie over de resultaten van het inschrijfpunt woningbouwverdeling.
- De huisvesting van statushouders verloopt naar wens.
- Informatie over de kwaliteit van de leefomgeving woningen is terug te vinden in een rapport dat hij het CDA-statenlid van Ee heeft overhandigd. Eventueel kan nadere informatie bij de heer De Rooij worden opgevraagd. Overigens heeft de kwaliteit van de leefomgeving ook te lijden onder ventilatiesystemen en radon uit gips en beton. Ook dat zal in de komende tijd, naar hij verwacht, een aandachtspunt worden in het milieubeleidsplan.
- In totaal gaat het om 618 plaatsen voor mensen uit instellingen die naar wijken verhuisden. Deze 618 plaatsen zijn daadwerkelijk ingevuld. Mogelijk is er sprake van verloop en gaan mensen uiteindelijk weer naar de instelling terug maar die cijfers zijn hem niet bekend.
- GroenLinks stelde een vraag over het Stimuleringsfonds. Twee grote projecten lopen vertraging op. Bij de Talmalaan te Utrecht is een grote bodemvervuiling geconstateerd. In Amersfoort is er over een project discussie met bewoners gaande en ook dat zorgt voor vertraging. De provincie heeft toegezegd dat beide projecten een jaar uitstel krijgen. De achterstand moet in 2008 worden ingelopen.

Mevrouw Pennarts vraagt of het Investeringsfonds Stedelijke vernieuwing voor beide projecten blijft doorlopen. De heer De Wilde antwoordt dat voornoemde projecten in Amersfoort en Utrecht nog een jaar doorlopen. Daarvoor is nog een budget van € 1,8 miljoen beschikbaar. Wanneer beide projecten aan het eind van 2008 zonder resultaat worden afgesloten, dan kan daarvoor geen beroep meer op het investeringsfonds worden gedaan.

Na een dringend verzoek van mevrouw Pennarts, zegt de heer De Wilde alsnog toe dat hij een en ander in een korte notitie zal toelichten.

De voorzitter sluit de discussie met de opmerking dat de vragen die voor mevrouw Dekker bedoeld zijn, schriftelijk worden beantwoord voorafgaand aan de vergadering van 5 juni. Eventueel kan de commissie daar in die vergadering op terugkomen.

11. Statenvoorstel Uitvoeringsnotitie “Utrecht in beweging” en Tijdelijke regeling sportstimulering 2008 t/m 2011

Mevrouw Versteeg gaat in op de persberichten die over de statenvoorstellen uitgaan. Daarin wordt geen melding gemaakt van het feit dat P.S. daarover nog een besluit dienen te nemen. De communicatie over de bestuurlijke rol van G.S. mag niet zonder daarbij de kanttekening te plaatsen dat besluitvorming van P.S. nog moet volgen. De huidige persberichten wekken de indruk dat de zaak reeds in kannen en kruiken is zonder besluitvorming van P.S.; dit is ook voor de burger verwarrend. Zij memoreert dat deze kwestie meerdere malen richting G.S. is gesignaleerd. Zij verzoekt G.S. goede nota te nemen van deze opmerking.

Voor wat betreft het voorstel laat zij het volgende weten.

D66 heeft in het verkiezingsprogramma gesteld dat het belangrijk is het breedtesportbeleid verder uit te breiden en aan talentondersteuning te doen. Ook moeten vrijwillige bestuurders in verenigingen worden ondersteund op personele, financiële, juridische en arbeidsrechtelijke terreinen.

Voor wat betreft het stimuleren van talent wordt D66 in dit voorstel behoorlijk bediend.

Zij verwijst voorts naar pag. 5, uitdaging maatschappelijk ondernemerschap. G.S. stellen dat binnen de kaders van deze uitvoeringsnotitie sportinstellingen worden uitgedaagd om met sport en bewegingsprojecten antwoorden te vinden op maatschappelijke vragen. Spreekster verwijst naar een recent werkbezoek bij een sportvereniging (in een probleemwijk) die blij gaf van maatschappelijk verantwoord ondernemen. D66 vindt het teleurstellend dat G.S. de sportinstellingen alleen maar wil uitdagen, en niet concreet wil ondersteunen. De insteek van G.S. zal tot gevolg hebben dat de sterke verenigingen mooie subsidieaanvragen gaan indienen, terwijl de verenigingen in achterstandwijken, die nog niet tot maatschappelijk verantwoord ondernemen in staat zijn, gaan achterblijven. D66 is van mening dat de regeling veel meer moet worden ingezet voor het impuls geven aan buurt, sport en onderwijs, echter, dit voorstel zal juist tot gevolg hebben dat er “gaten” gaan ontstaan. D66 is van mening dat er juist op dat terrein een taak ligt voor de provincie.

Voor wat betreft aanstormend talent in relatie tot de breedtesport laat mevrouw Versteeg weten dat D66 ervan uitgaat dat deze paragraaf toegevoegd beleid is op het landelijk beleid. Er worden drie instrumenten genoemd. Ten aanzien van het eerste instrument, nl. het oprichten van een provinciaal talentenfonds voor jonge sporters legt zij een aantal vragen aan de gedeputeerde voor:

- Over welke sporten gaat het? Wordt het inkomensgericht opgezet?
- Hoe wordt dit in andere provincies geregeld?
- Gaat een ambtenaar in de provincie Utrecht dit oppakken of wordt dit een taak voor Sport Service Midden Nederland?
- Is er al contact geweest met de partners van het olympisch netwerk?

Mevrouw Pennarts laat weten dat GroenLinks blij is met deze nota. Wel betreurt zij het dat bij de doelstellingen in het voorstel het beoogde effect niet wordt gekwantificeerd. Enige kwantificering is noodzakelijk om de voortgang te kunnen toetsen.

- Per speerpunt is er geen gewenst maatschappelijk effect geformuleerd. Ook dat betreurt GroenLinks.
- Voor wat betreft de sportinfrastructuur refereert ook zij aan het werkbezoek aan sportvereniging Zwaluwen. Daar werd zichtbaar dat een sportvereniging een belangrijke rol

- kan hebben in aanpalende vlakken, zoals een brede school, opvang van kinderen. Haar fractie kan zich volledig achter dit punt scharen.
- Met het oog op nieuwe sportarrangementen, vraagt zij hoe de succesvolle initiatieven breed in de provincie worden verspreid.
  - Naar aanleiding van sport en ruimte vraagt zij of deze regeling ook ondersteunend is voor de cultuurhuizen. Zo ja, dan wordt het instrumentarium voor de ondersteuning van cultuurhuizen wel wat diffuus.
  - GroenLinks steunt het voorstel om gemeenten te steunen bij het optimaal benutten van hun sportaccommodaties. GroenLinks verzoekt G.S. ook de trendmatige ontwikkelingen in het sportbeleid van gemeenten daar bij te betrekken.
  - Veel van de opdrachten gaan naar Sport Service Midden Nederland of naar derden. Zij vraagt of opdrachten ook aan andere instanties gegund worden. Zij vraagt of er sprake is van een open inschrijving als het gaat om derden.
  - De voortgang wordt per speerpunt bewaakt, zonder formulering van beoogde effecten. Ook ontbreekt een globale kwantificering. Zij stelt G.S. voor een jaarlijkse terugkoppeling aan de commissie WMC voor te leggen, bij voorkeur in de vorm van een schriftelijke rapportage (en niet in de vorm van een presentatie).
  - In artikel 8 van de subsidieregeling wordt voor jonge sporters het bedrag van € 5.000 als ondergrens gehanteerd. Zij kan zich voorstellen dat een lager bedrag voor jonge sporters ook interessant kan zijn. Zij stelt voor de ondergrens van de subsidie dan ook te verlagen.
  - Ten aanzien van de overdraagbaarheid van initiatieven vraagt zij wat de provincie gaat ondernemen om dat te bevorderen.

Mevrouw Bichbich laat weten dat de SP de intentie toejuicht om sport toegankelijk te maken voor verschillende groepen mensen, temeer daar sport niet alleen goed is voor de fysieke gezondheid maar ook voor de sociale cohesie.

Zij verwijst in deze naar een werkbezoek in 2007 aan Sport Service Midden Nederland over sport en allochtonen. SSMN had een aantal belangrijke aanbevelingen. Zij vindt het belangrijk dat die worden meegenomen in het sportbeleid. O.a. bleek dat allochtone vrouwen erg moeilijk bereikbaar waren. Het is van groot belang dat ook hun achterban bereikt wordt via migrantenzelforganisaties. Ook is het belangrijk gehandicaptenplatforms en stichtingen voor ouderen hierbij te betrekken, juist om te zorgen dat van de regeling sportstimulering gebruik wordt gemaakt. Voorts stelt ze de volgende vragen:

- In de bijlage, pag. 12, punt 4.2 wordt bij sportstimulering specifieke doelgroepen vermeld dat er voor allochtone doelgroepen € 30.000 wordt gereserveerd maar voor andere doelgroepen € 60.000,-. Zij vraagt waar dat verschil op gebaseerd is.
- In relatie tot het ondersteunen van de informatievoorziening van gemeenten, kan de provincie ook het criterium hanteren dat gemeenten contacten opnemen met diverse groeperingen (zoals eerder vermeld).
- In de bijlage, pag. 8, artikel 7, wordt aangegeven dat één van de vereisten voor subsidie toekenning is dat de sporter een opleiding volgt in de provincie Utrecht. Er zijn sporters die aan de randen van de provincie wonen. Waarom wordt de eis gesteld dat ze een opleiding in de provincie Utrecht moeten volgen?
- In de toelichting wordt bij beoogd effect in de tabellen telkens “meer” aangegeven. Zij sluit zich aan bij de opmerking van GroenLinks dat er mooie doelstellingen worden geformuleerd maar dat een duidelijke kwantificering ontbreekt. Om het effect van het beleid te kunnen meten, is het noodzakelijk dat er eerst een nulmeting wordt uitgevoerd. Op pag. 9 wordt gerefereerd aan een onderzoek. Zij vraagt of dat onderzoek als een nulmeting kan worden beschouwd.

- In artikel 3 op pag. 4 wordt melding gemaakt van het verlagen van het kasritme voor breedtesportstimulering. Zij vraagt dienaangaande om een toelichting.
- Op pag. 5 van de toelichting wordt aangegeven dat er in 2008, net als in andere jaren, een bedrag van € 1.150.000,- is gereserveerd. Inmiddels is het 1^e halfjaar van 2008 bijna voorbij. Zij vraagt in hoeverre het nog reëel is dat dit bedrag gebruikt gaat worden. Wanneer het niet reëel is, wordt dit bedrag dan naar volgende jaren overgeheveld?

Mevrouw Van Benthem laat weten dat de PvdA enthousiast is over dit voorstel. Sport heeft een positieve invloed op de samenleving en iedereen moet de mogelijkheid krijgen om te sporten. Ook het binnenhalen van grote topsportevenementen kan bijdragen aan het stimuleren van de breedtesport. Zij stelt de volgende vragen:

- Op pag. 9 van bijlage 1, punt 2, wordt bij het subsidieplafond nihil aangegeven. Zij vraagt of een deel van het budget soms valt onder de samenwerking tussen buurt, onderwijs en sport.
- Op pag. 10, het opleggen van aanvullende verplichtingen voor de subsidieontvanger, vraagt zij wat dat kan inhouden.
- Op pag. 8 van bijlage 2 wordt ingegaan op het Jeugdsportfonds Utrecht. Naar voren komt dat nog niet alle gemeenten daaraan meewerken. De PvdA vindt het belangrijk dat G.S. alle gemeenten stimuleren om hieraan mee te werken.

De heer Klein Kranenburg merkt op dat het CDA positief is over deze notitie. Wat het CDA betreft zou het accent moeten worden gelegd op versterking van de samenwerking tussen buurt, onderwijs en sport. Dit kan ook een bijdrage leveren aan het brede schoolproject. T.z.t. hoort het CDA graag hoe buurt, onderwijs en sport zich tot elkaar zijn gaan verhouden.

Uit onderzoek blijkt steeds weer dat sport de gezondheid bevordert maar dat het gebruik van teveel alcoholische drank de gezondheid geen goed doet. Zijn suggestie is om als G.S. na te vragen of er in sportkantines minder alcohol kan worden verkocht.

Spreker constateert dat ouderen van 55 jaar een aparte doelgroep zijn geworden. Hij vraagt of het wel handig is om een nieuw leeftijdscriterium voor ouderen te introduceren. Voorts sluit hij zich aan bij de opmerking van D66 dat sportverenigingen niet alleen moeten worden uitgedaagd maar ook moeten worden ondersteund.

De heer V.d. Werff vindt deze regeling een goed initiatief om mensen te laten bewegen en te stimuleren te gaan sporten. Hij stelt de volgende vragen:

- Gesproken wordt over doelgroepen tot 24 jaar en vanaf 55 jaar. Aandacht vraagt hij voor de middengroep; die doelgroep komt in het voorstel niet voor terwijl sport ook voor deze leeftijdscategorie van belang is.
- In dit voorstel wordt een koppeling naar andere organisaties gelegd. Op zich is dat goed, maar koppeling aan een bibliotheekvestiging gaat wel erg ver. Zijn fractie vindt het beter dat het beleid specifiek op de sport wordt geconcentreerd. Buurt- en clubhuizen hebben een belangrijke functie maar de specifieke voorzieningen voor sporters zijn, met uitzondering van de denksporten, niet in de buurt- en clubhuizen te vinden.

Mevrouw De Heer sluit aan bij de opmerking van D66 over de persberichten. Te vaak blijft daarin achterwege dat P.S. nog aan zet zijn. Formeel is het antwoord dan dat goedkeuring door G.S. plaatsvindt onder voorbehoud van besluitvorming van P.S.

Zij vraagt de gedeputeerde toe te zeggen dat dit misverstand in persberichten niet meer voorkomt. Ook komt het voor dat wethouders melding maken van toezeggingen door collegeleden, terwijl besluitvorming door P.S. nog niet heeft plaatsgevonden. Zij verzoekt G.S. dienaangaande om een correcte gang van zaken.

In grote lijnen kan de ChristenUnie zich in dit voorstel vinden maar in het algemeen vindt zij de inhoud niet scherp genoeg geformuleerd, daar waar het gaat om de resultaten van het beleid. Wanneer zijn P.S. tevreden, wat is het doel en hoe moet dat worden gemeten? Dat is nodig om een goede evaluatie door P.S. mogelijk te maken.

De ChristenUnie is enthousiast over de breedtesport omdat dit vele doelen dient. Breedtesport is een middel om effecten te bereiken. In die zin heeft de ontwikkeling van toptalent bij de ChristenUnie een lagere prioriteit dan de ontwikkeling van de breedtesport.

Een grote rol wordt toebedeeld aan Sport Service Midden Nederland. Haar vraag is hoe het aanbestedingsbeleid in deze is. Is het mogelijk om forse bedragen bij voorbaat naar Sport Service Midden Nederland te laten gaan?

Niet duidelijk is of de provincie Utrecht gemeenten oproept om het sportbeleid ook te koppelen aan lokaal gezondheidsbeleid (bv. met het oog op alcoholgebruik). Gaat de provincie zich sterk maken voor integraal beleid, indien een gemeente een sportveld wil aanleggen? Worden RO-vraagstukken klantvriendelijk opgelost binnen alle regelgeving?

In artikel 8 wordt als ondergrens een bedrag van € 5.000,- genoemd. Een bedrag van een paar duizend euro kan voor een jonge sporter wel degelijk een groot verschil maken.

Mevrouw Raven gaat over tot beantwoording van de vragen.

Zij dankt de commissie voor de positieve benadering van dit voorstel. Wel moet haar van het hart dat er zojuist veel technische vragen zijn gesteld. Verstandiger ware het geweest die vragen vooraf aan ambtenaren te stellen zodat de commissie zich in deze vergadering meer op de politieke vragen had kunnen concentreren.

- Zij beaamt dat er scherper op de formulering in de persberichten moet worden gelet. Nadrukkelijk moet worden aangegeven dat G.S. besluiten, onder voorbehoud van goedkeuring door P.S. Dat neemt niet weg dat G.S. wel zelfstandig een persbericht kan uitgeven.
- Het talentenfonds is voor jonge sporttalenten bedoeld in de leeftijd van 4 tot 24 jaar. Hierover is contact geweest met het Olympisch Netwerk en Sport Service Midden Nederland wordt daarbij betrokken.
- Gevraagd is of het nog wel reëel is het bedrag van ruim € 1 miljoen in 2008 in te zetten. Het ritme is wat gewijzigd, om te voorkomen dat er in 2011 geen budget meer zou zijn. Om die reden is het bedrag in 2008 verlaagd naar € 745.000,-. Verwacht wordt dat dit bedrag zeker nog dit jaar kan worden uitgegeven.
- Vragen zijn er over de indicatoren gesteld. Op pag. 9 wordt melding gemaakt van een nulmeting, een onderzoek naar huidig en toekomstig gebruik van sportaccommodaties. Aan de hand daarvan moet blijken waar ruimte is voor nieuwe accommodaties. Zo is er zeer veel vraag naar hockeyvelden. Samenwerking tussen gemeenten en grensoverschrijdend werken zal leiden tot betere benutting van de accommodatie.
- Evenals de leeftijdsgrenzen die in deze regeling aan jongeren worden gesteld, is het h.i. ook logisch dat voor de gebruikers van deze regeling de provinciegrens wordt aangehouden. Om in aanmerking te komen voor subsidie moet aan de drie criteria in artikel 7 worden voldaan.

De heer Klein Kranenburg vraagt waarom het criterium wordt gehanteerd dat de sporter ook in de provincie Utrecht naar school moet gaan. Mevrouw Raven antwoordt dat de provincie alleen de kinderen, woonachtig in de provincie Utrecht, wil subsidiëren. De heer Klein Kranenburg heeft daar begrip voor maar hij wil aansluiten bij de vraag van de SP. Een topsporter die in Veenendaal woont, in de provincie Utrecht sport, maar in Ede naar school gaat, komt niet voor subsidie in aanmerking. Hij vindt dat merkwaardig.

Mevrouw Raven is van mening dat, wanneer zo'n situatie zich zou voordoen, daar naar moet worden gekeken. Op verzoek van de SP zal zij nagaan of die subsidievoorwaarde kan komen te vervallen.

- Gevraagd is waarom er in 2008 maar € 30.000,- voor allochtonen wordt gereserveerd en € 60.000,- voor overige groepen. In dit kader is sprake van een concrete opdracht. Uitvoering hiervan duurt langer voordat daarmee in 2008 van start kan worden gegaan.

- Sport Service Midden Nederland zal zorgdragen voor brede verspreiding van succesvolle projecten, middels bijeenkomsten, website en een nieuwsbulletin.

- Het bedrag van € 5.000,- is de algemene ondergrens voor subsidieverlening. Een en ander heeft overigens geen betrekking op subsidies voor aanstormend talent. Mogelijk dat er aan de jonge topsporter toch een lager bedrag kan worden toegekend.

Op een vraag van de VVD antwoordt zij dat dit terug te vinden is op pag. 9, artikel 8.1 en daarin de artikelen 3, 4, 5 en 6.

Mevrouw Pennarts vindt dat dit dan specifiek in de tekst moet worden omschreven. Een en ander is daar nu beslist niet in terug te vinden. Mevrouw Raven zegt toe dit te zullen nagaan.

- Gevraagd is waarom de leeftijdsgroep tussen 24 en 55 jaar niet specifiek in het voorstel wordt genoemd. De reden daarvan is dat die tussengroep al heel veel aan sport doet. Derhalve wordt aan die groep geen prioriteit gegeven.

- Meer bewegen voor ouderen is altijd voor de doelgroep van de leeftijd van 55+ geweest. Er is geen sprake van de introductie van een nieuwe leeftijdscategorie.

- De aanbesteding is open. De subsidie wordt vastgelegd in de rol van Sport Service Midden Nederland.

- Naar aanleiding van het Talentenfonds is gevraagd welke sporten het betrof. Dienaangaande worden de lijsten en categorieën van NOC-NSF gehanteerd.

- Mevrouw Raven beaamt, naar aanleiding van een eerdere opmerking van D66, dat juist die gemeenten en verenigingen moeten worden ondersteund die maatschappelijk ondernemen nog niet kunnen uitvoeren. Sport Service Midden Nederland maakt plannen om gemeenten in dat opzicht te ondersteunen. Indien voorliggende tekst verwarrend is en tot gevolg heeft dat er uitsluiting zou kunnen plaatsvinden, dan moet dat anders worden verwoord.

Mevrouw Versteeg stelt heldere verwoording van dit punt op prijs. Zij heeft begrepen dat Sport Service Midden Nederland wel degelijk een basisvoorziening heeft in een subsidietoekenning voor het stimuleren van sportverenigingen. Dat wordt dan wel in een algemeen kader geplaatst maar niet in de vorm van ondersteuning bij maatschappelijk ondernemen. H.i. zou dat ook een apart project moeten zijn. Mevrouw Raven deelt mede dat Sport Service Midden Nederland wel degelijk dergelijke ondersteuningsprojecten aanbiedt ten behoeve van gemeenten, vrijwilligers en verenigingen. Zij zal deze commissie dienaangaande van concrete projecten voorzien. Overigens kunnen sportverenigingen ook op een andere manier gesteund worden, als het gaat om het voeren van een administratie e.d. De heer V.d. Werff heeft de indruk dat de gedeputeerde op de kadercursussen doelt die aan verenigingen en clubs worden aangeboden. In voorliggend voorstel gaat het specifiek om maatschappelijk ondernemen, hetgeen overigens een element van een kadercursus kan zijn. Mevrouw Versteeg vindt de toelichting op het maatschappelijk ondernemen toch verwarrend. Zij zal verder in het veld op onderzoek uitgaan hoe het precies zit. D66 blijft op het standpunt staan dat de provincie Utrecht daadwerkelijk een impuls moet geven aan het maatschappelijk ondernemerschap in verenigingen die dat nodig hebben. Zij zal in P.S. op deze kwestie terugkomen.

Mevrouw De Heer vraagt nogmaals of de gedeputeerde wil toezeggen dat de persberichten voortaan correct zullen worden geformuleerd, daar waar het gaat om de verantwoordelijkheid van P.S.

Mevrouw Pennarts begrijpt van mevrouw Raven dat alle subsidies naar Sport Service Midden Nederland gaan. Volgens haar is dat niet juist. In de plannen wordt in dat kader ook melding van een derde gemaakt. Een heel groot deel van de subsidie gaat naar Sport Service Midden Nederland Ook de ChristenUnie stelde de vraag of dat wel is toegestaan. Zij vraagt om een antwoord op die vraag. Tot slot blijft zij van mening dat G.S. toch wel een poging kunnen doen om gegevens te kwantificeren, ook al kan de provincie niet alle cijfers beïnvloeden. Kwantificering is nodig voor uitvoering en controle.

Mevrouw Bichbich laat weten dat de SP van mening is dat het criterium dat een sporter ook in de provincie Utrecht een opleiding moet volgen niet steekhoudend. Zij sluit zich in die zin aan bij het CDA. Haar fractie verzoekt dan ook om dat onderdeel uit artikel 7 te schrappen.

Mevrouw Raven memoreert dat de provincie in het verleden geen officieel sportbeleid had. Wel heeft Sport Service Midden Nederland ook in het verleden bepaalde projecten voor de provincie uitgevoerd. Het jeugdsportfonds bestaat ook al lange tijd. In het kader van de Sociale Agenda werden veel projecten uitbesteed aan Sport Service Midden Nederland en in die zin is er sprake van continuering van beleid. De subsidie aan Sport Service Midden Nederland is niet hoger dan in het verleden het geval was. Sport Service Midden Nederland is voor de provincie de uitvoeringsorganisatie, zoals dat ook in andere provincies gebruikelijk is. Gevraagd is om kwantificering van gegevens. Daar is intern uitvoerig over gediscussieerd. Echter, een constatering dat 40% van de Utrechtse bevolking is gaan bewegen, zegt op zich niet veel. Wel wordt een onderzoek in de provincie uitgevoerd als het gaat om het accommodatiebeleid. Ook in dit kader heeft de indicatorediscussie een rol gespeeld. Het is heel lastig om goede formuleringen te vinden die op het provinciale sportbeleid van toepassing is.

De voorzitter komt terug op de ondergrens van de subsidie van € 5.000,-. Het artikel, waarin het aanstormend talent wordt genoemd, wordt inderdaad niet genoemd in artikel 8, hoogte van subsidie, zoals door mevrouw Raven betoogd werd. Toch moet in de algemene tekst wat hem betreft duidelijker worden aangegeven dat artikel 8 geen betrekking heeft op aanstormend talent.

Op een vraag van mevrouw De Heer antwoordt mevrouw Raven dat zij nu niet kan toezeggen dat onvolledige persberichten nooit meer zullen uitgaan. Nadrukkelijk is het de bedoeling van G.S. dat er correcte persberichten uitgaan, ook voor wat betreft de rol van P.S. Zij zegt toe daar in G.S. op te zullen terugkomen.

De voorzitter stelt het op prijs wanneer G.S. daar op enig moment ook in een P.S.-vergadering op terugkomt.

12. Subsidieverzoek Nationaal Museum van Speelklok tot Pierement

De voorzitter memoreert dat dit subsidieverzoek al eerder besproken is in een vertrouwelijk overleg tussen gedeputeerde en fractievoorzitters.

Mevrouw Stadhouders laat weten dat het CDA dit subsidieverzoek steunt temeer daar er ook andere geldschietters zijn gevonden. Wel heeft zij wat moeite met de voorgestelde dekking. Zojuist heeft de commissie ingestemd met het beleidskader Utrechtse Schatkamer. Zij heeft G.S. opgeroepen dit breed in te vullen, echter, aankoopbeleid valt wat haar betreft niet onder dit beleidskader. Het subsidieverzoek voor het Nationaal Museum van Speelklok tot Pierement had ook in het kader van het rekeningresultaat van de jaarrekening aan P.S. kunnen worden voorgelegd of bij de voorjaarsnota. De Utrechtse Schatkamer is voor dit doel een wat oneigenlijk budget.

De heer Pollmann sluit zich aan bij de reactie van het CDA. Met de inhoud van het voorstel kan de PvdA volledig instemmen, echter, subsidiëring uit het budget van de Utrechtse Schatkamer heeft niet de voorkeur. Hij suggereert eveneens dit te koppelen aan het overschot van de jaarrekening 2007. Zo wordt er geen tempoverlies geleden en kan daarover door P.S. op 23 juni a.s. een besluit worden genomen. Hij vraagt of er in die zin een voorstel aan P.S. kan worden voorgelegd.

De heer Barneveld Binkhuysen merkt op dat Utrecht na Amsterdam op de tweede plaats van meest interessante steden in Nederland staat. Het verkrijgen van deze collectie kan dat verschil mogelijk gaan verkleinen, ook gelet op de nominatie van Utrecht als culturele hoofdstad van Europa. De VVD staat positief tegenover dit subsidieverzoek.

Mevrouw De Heer is positief over de inhoud van het verzoek. Ook zij is er geen voorstander van de aankoop te subsidiëren uit het budget van de Utrechtse Schatkamer, temeer daar het niet om Utrechts erfgoed gaat. Ook zij wacht in die zin een voorstel af om de aankoop op andere wijze te subsidiëren.

De heer Jonkers sluit aan bij de suggestie om de aankoop te subsidiëren uit een deel van het overschot van de jaarrekening 2007. Overigens is het wel bijzonder dat de provincie Utrecht zich inzet voor redding van cultureel erfgoed uit Amsterdam. Zijn fractie is positief over dit voorstel. Mogelijk geeft dit een positieve impuls aan het museumbezoek in de provincie Utrecht.

Mevrouw Versteeg kan zich eveneens in de inhoud van het voorstel vinden. D66 is trots op het Nederlandse cultureel erfgoed en op het museum in Utrecht, waar dergelijke orgels bij uitstek thuishoren. D66 wil zich nog beraden over de wijze van subsidiëring. Wanneer er een beter voorstel komt dan subsidiëring uit de Utrechtse Schatkamer, dan juicht D66 dat toe.

De heer Fastl constateert dat de bijdrage van de gemeente Utrecht als hard wordt gekenschetst. Met een eerste bedrag van € 550.000 kan het faillissement worden afgewend. Het komt erop neer dat het faillissement wordt afgewend en dat er een bedrag van € 720.000 als bonus aan de familie Perlee wordt betaald. Hij vindt de argumentatie van het voorstel en de link naar de USA toch wat discutabel.

Mevrouw Bichbich laat weten dat de SP zich inhoudelijk bij vorige sprekers aansluit, ook bij de opmerking van D66 dat een beter voorstel dan subsidiëring uit de Utrechtse Schatkamer de voorkeur verdient. De SP vindt het wel positief dat dit cultureel erfgoed behouden kan blijven.

Mevrouw Raven is blij dat de fracties positief over het voorstel zijn. De hele gang van zaken rond deze collectie is wat merkwaardig geweest, omdat er geheimhouding moest worden betracht. Het is bekend dat Russen en Amerikanen veel belangstelling hebben voor deze draaiorgels. Wanneer het faillissement zou zijn uitgesproken, dan zouden de orgels heel snel uit Nederland gaan verdwijnen. Dat wilde men voorkomen. Vandaar dat er vertrouwelijk overleg met de fractievoorzitters heeft plaatsgevonden. Overigens is een en ander wel uitgelekt omdat de stad Utrecht de financiële bijdrage in de voorjaarsnota had opgenomen.

Tijdens het vertrouwelijk overleg met partijen wist mevrouw Raven nog niets van het rekeningresultaat 2007. Zij kon daar geen voorschot op nemen en heeft toen, om verdere discussie te vermijden, gemeld dat het bedrag eventueel uit de Utrechtse Schatkamer zou kunnen worden gefinancierd. Wanneer P.S. dat geen goed voorstel vinden, dan zal G.S. kijken of het bedrag gedekt kan worden uit het overschot van de jaarrekening 2007. Zij gaat dat onderzoeken.

Gehoord de discussie, verzoekt de voorzitter G.S. om in die zin een nader voorstel aan P.S. voor te leggen. Aldus wordt besloten.

13. Statenvoorstel Tijdelijke Stimuleringsregeling Vernieuwend Bouwen en Wonen

De heer Bisschop vindt deze tijdelijke stimuleringsregeling een goed voorbeeld van hetgeen mogelijk is in het kader van de open huishouding van de provincie Utrecht. Toch is er een valkuil. Vele mogelijkheden kunnen worden uitgetoet, echter, deze moeten wel een follow up krijgen. In die zin verwijst hij naar projecten uit de vorige statenperiode in het kader van levensloopbestendig wonen. Het gaat in deze tijdelijke stimuleringsregeling om een veelbelovende aanpak maar het is zijn fractie niet duidelijk hoe dat wordt geborgd, en wel zodanig dat de positieve ervaringen van dit project daadwerkelijk benut worden in toekomstige woningbouwprojecten.

Ook met deze tijdelijke stimuleringsregeling zullen ervaringen worden opgedaan. De positieve ervaringen moeten wel worden ingebed in de reguliere aanpak. Nogmaals vraagt hij hoe dat wordt opgepakt. Nogmaals verwijst hij naar het project levensloop bestendige woningen uit de vorige statenperiode. Wanneer dat niet goed geborgd is, dan vreest hij dat ook de resultaten van vernieuwend bouwen en wonen niet goed geborgd kunnen worden.

Mevrouw Van Benthem laat weten dat de PvdA zich in dit voorstel kan vinden. Elke stimulering ten behoeve van starters en lage inkomens is welkom. Zij stelt de volgende vragen:

- Op pag. 4 wordt gesproken over het subsidieplafond, artikel 7. Zij vraagt of het bedrag van € 800.000,- voor een jaar of voor drie jaar is.
- Naar aanleiding van pag. 4, artikel 8 vraagt zij wanneer de subsidie wordt uitbetaald en wat de voorwaarden zijn.
- Naar aanleiding van pag. 6 vraagt zij wat wordt verstaan onder ‘vernieuwend’.

De heer V.d. Werff kan zich in deze stimuleringsregeling vinden maar vindt de regeling wel erg breed van opzet, gelet op de thema's klimaatbestendig bouwen, transformatie en flexibel bouwen. Bij de regeling worden ook de starters en de lage inkomens betrokken. Dat kan z.i. toch tot een tegenstelling leiden. Melding wordt gemaakt van experimenten, die voor de woningbouw van groot belang zijn. Echter, deze zullen niet kostenverlagend werken maar eerder prijsverhogend werken o.a. door geavanceerde milieutechnische maatregelen. Het is dan ook de vraag of die woningen wel aan starters kunnen worden aangeboden.

Op pag. 3 wordt onder “begripsbepalingen” ingegaan op starters en lage inkomens. Bij de toewijzing van een woning aan een starter of iemand met een laag inkomen, gaat het om een momentopname van het inkomen. De hoop is dat starters op termijn naar een andere woning gaan doorstromen om ‘scheefgroei’ te voorkomen. Hij vraagt hoe de inkomenspositie van mensen in relatie tot de toewijzing van gesubsidieerde vormen van woningbouw wordt gevolgd.

Mevrouw Dekkers sluit zich aan bij de vragen van de SGP en de VVD. Het CDA wil graag de volgorde van belangrijkheid van de drie thema's aanpassen:

1. transformatie
2. flexibel bouwen
3. klimaatbestendig bouwen.

Voor wat betreft bouwen en water, memoreert zij dat onlangs de woonschepen uit de Utrechtse rivieren zijn verwijderd. Het zou onjuist zijn deze door middel van drijvende huizen weer binnen te halen.

De heer Fastl laat weten dat zijn fractie zich in deze stimuleringsregeling kan vinden. Wel is de regeling erg breed, gelet op het beperkte budget van € 800.000,-. Mogelijk dat met deze regeling 10 projecten kunnen worden gesteund. Om werkelijk effect te kunnen sorteren, is het budget feitelijk te beperkt, terwijl vernieuwend bouwen en wonen van het grootste belang zijn. Het is interessant om juist werkelijk innovatieve ontwikkelingen te stimuleren, met name initiatieven die tot nog toe niet

echt gelukt zijn. Dat is ook belangrijk voor de opbouw van expertise. Overigens sluit GroenLinks zich niet aan bij de volgorde zoals door het CDA werd bepleit. De volgorde van de drie thema's zijn op zich niet zo interessant. Het gaat erom dat er originele en vernieuwende ideeën tot ontwikkeling worden gebracht.

Mevrouw Versteeg laat weten dat D66 positief tegenover deze stimuleringsregeling staat. Voorts sluit zij zich aan bij de bijdrage van de VVD.

De heer Jonkers kan zich in deze regeling vinden maar vraagt zich af wat met “experimenten” en “vernieuwend bouwen” wordt bedoeld. Wat MooiUtrecht betreft hoort daar ook een gescheiden waterhuishoudingssysteem bij, gelet op het mislukte experiment terzake in Leidsche Rijn. De VVD is van oordeel dat er een spanningsveld is tussen starters en deze stimuleringsregeling. Zijn fractie onderkent dat spanningsveld eveneens. Inmiddels zijn de regels voor hypotheekverstrekking aangescherpt en ook in dat opzicht neemt het spanningsveld voor starters toe. Zijn fractie is van mening dat in deze regeling het accent moet worden gelegd op flexibel bouwen. Hij vraagt hoe de provincie in deze sturend wil gaan optreden.

In artikel 3 van de verordening wordt aangegeven dat er geen subsidie wordt verleend wanneer er al in een andere vorm subsidie is verleend. Er is nog een andere subsidieregeling (Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen), bedoeld voor het stimuleren van gemeenten tot woningbouw en het bouwrijp maken van de grond. Hij vraagt of gemeenten niet in aanmerking komen voor de tijdelijke stimuleringsregel Vernieuwend Bouwen en Wonen wanneer zij ook subsidie hebben ontvangen uit het Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen.

Mevrouw Hogema vraagt of er met behulp van deze regeling ook kan worden gebouwd voor de sociale huursector. Voort vraagt zij naar concrete voorbeelden van flexibel bouwen.

Mevrouw De Heer merkt op dat de ChristenUnie positief over deze regeling is. Het onlangs ingestelde Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen bevat ook een stimulering voor transformatie. Zij vraagt of voorliggende regeling vooral betrekking heeft op de niet stedelijke gebieden. Zij begrijpt dat een project of wel gericht moet zijn op starters/lage inkomens, ofwel op duurzaamheid. Zij vraagt of duurzame bouw voor starterswoningen ook tot de mogelijkheden behoort.

In de subsidieregeling staat ook als voorwaarde dat het project, waarvoor subsidie wordt verleend, binnen een half jaar na datum subsidieverlening in uitvoering mag worden genomen. Zij vraagt of onder “project” ook een haalbaarheidsstudie kan worden verstaan.

De heer De Wilde gaat over tot beantwoording van de vragen.

- Kennis over levensloopbestendig wonen, met praktijkvoorbeelden van innovaties, wordt via de kennisbank Woningbouw verspreid. Deze website wordt door bouwers veelvuldig geraadpleegd. Ook de markt is zeer in vernieuwing geïnteresseerd. De provincie draagt kennis over levensloopbestendig wonen ook uit in gesprekken met derden. Het levensloopbestendig wonen is ook regelmatig onderwerp van bespreking tijdens congressen. Verschillende organisaties houden zich hiermee bezig en zij borgen ook de concepten en verspreiden kennis in het hele land.

De heer Bisschop vraagt of plannen van gemeenten door de provincie worden getoetst in het kader van levensloopbestendig wonen. De heer De Wilde bevestigt dat dit het geval is, wanneer dat kader aan de orde is, bv. bij projecten in Veenendaal-Oost.

De heer Bisschop memoreert dat Veenendaal-Oost een proefterrein was. Het gaat er juist om dat de daar opgedane bevindingen in de reguliere bouwstroom worden geïmplementeerd.

De heer De Wilde licht toe dat de concepten inmiddels ook in Vathorst-West worden toegepast en op andere plaatsen. Projectontwikkelaars verspreiden die kennis ook zelfstandig, wanneer zij daarmee in aanraking zijn geweest maar de provincie blijft een en ander wel bewaken.

- De heer De Wilde laat weten dat het budget bedoeld is voor een periode van drie jaar, met een kasritme van 2 x € 4 ton, bedoeld voor ca. 10 projecten. Het gaat inderdaad om relatief kleine bedragen, ook bedoeld voor ondersteuning van initiatieven, een haalbaarheidsstudie, een ontwerp e.d.
Hij verwijst in deze naar een speciaal bouwconcept in Leusden waar met piepschuimblokken en beton, onder begeleiding, door jongeren zelf een starterswoning kan worden gebouwd. Zo kunnen duurzame starterswoningen tegen relatief lage prijs tot standkomen. Deze tijdelijke stimuleringsregeling is bedoeld om dergelijke initiatieven te steunen.
- Inderdaad is de term 'vernieuwend' voor discussie vatbaar. Vernieuwend wordt ook door de tijd ingehaald. Destijds waren groene daken met gras of sedum vernieuwend. Tegenwoordig is dat vaak niet meer onderscheidend.
- Gevraagd is hoe scheefgroei (starterswoningen worden bewoond door mensen met een hoger inkomen) in wonen kan worden voorkomen. Spreker benadrukt dat het hier gaat om een experiment op kleinere schaal. Wel zijn er koopgarantregelingen, zodat kopers de woning aan de corporatie moeten terugverkopen en de corporatie de woning weer aan hetzelfde marktsegment kan aanbieden. Zo blijven de woningen beschikbaar voor starters en lage inkomens.
- Het CDA bepleit een volgorde van thema's in belangrijkheid, echter, zo'n volgorde is niet in de regeling opgenomen. Een ieder is vrij om daar eigen prioriteiten aan toe te kennen.
- Het waterwonen staat als nieuwe woonvorm in de belangstelling. De heer De Wilde gaat er niet van uit dat er drijvende woningen in de Vecht tot standkomen. De waterwoningen zijn bedoeld voor plaatsen waar het water kan gaan stijgen of voor terpen in laag gelegen gebieden. Voor het concept Rijnenburg zullen er in dat opzicht zeker de nodige verkenningen worden uitgevoerd.
- GroenLinks vindt het budget van de regeling beperkt. Spreker hoopt toch dat daarmee aantoonbare effecten kunnen worden bewerkstelligd. Het gaat hier om een tijdelijke stimuleringsregeling. Projecten op grotere schaal kunnen een beroep doen op het Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen.
- Voor deze subsidiepot wordt stapeling van subsidie uitgesloten. Wanneer reeds subsidie is verkregen uit het Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen kan niet nogmaals subsidie worden aangevraagd uit deze tijdelijke stimuleringsregeling.
- Deze regeling is niet perse voor de buitenstedelijke gebieden. Ook concepten in het stedelijk gebied kunnen in aanmerking komen voor een subsidie.
- Subsidie is zeker ook mogelijk wanneer het gaat om duurzame starterswoningen, eventueel in de vorm van haalbaarheidsstudies.
- Gevraagd is of het fonds ook bedoeld is voor de sociale woningbouw. Dit fonds is niet bedoeld voor de ondersteuning van woningbouwcorporaties. Corporaties zijn vaak de initiator van sociale woningbouw. Hij verwacht dat deze tijdelijke stimuleringsregeling in de praktijk niet daadwerkelijk voor sociale woningbouw zal worden ingezet. Wel kan het fonds worden benut voor het uitdenken van een concept dat vervolgens door een corporatie wordt overgenomen. Terzake verwijst hij naar het praktijkvoorbeeld te Leusden, dat hij zojuist heeft vermeld.

De heer V.d. Werff begrijpt dat voorliggende stimuleringsregeling niet a-priori wordt gekoppeld aan de starter op de woningmarkt, maar primair bedoeld is voor het stimuleren van vernieuwend bouwen. Dit wordt door de heer De Wilde bevestigd.

Gehoord de discussie, constateert de voorzitter dat de commissie WMC dit statenvoorstel als een sterstuk aan P.S. zal aanbieden.

14. Uitgangspunten Startersfonds provincie Utrecht

Mevrouw Versteeg deelt mede dat D66 niet kan instemmen met de uitgangspunten, zoals weergegeven in de Kadernotitie Startersfonds provincie Utrecht, gelet op het prijsopdrijvende effect dat dit voorstel tot gevolg zal hebben. De vastzittende huizenmarkt moet op meerdere fronten tegelijkertijd worden aangepakt. Een aantal fronten kan de provincie niet beïnvloeden, zoals bv. het afschaffen van kosten koper, aanpak van de hypotheekrente, vrijgeven huurprijzen e.d.

De heer Fastl is het niet eens met de opvatting van D66. Het is een goede zaak dat woningen ook voor andere groepen bereikbaar worden. GroenLinks heeft niet het idee dat deze regeling prijsopdrijving in de hand zal werken.

In bijlage 3 wordt het budgetplafond per gemeente, naar rato van het inwoneraantal, genoemd. Echter, niet iedere gemeente heeft hetzelfde aantal inwoners dat behoefte heeft aan een starterslening. Hij vraagt of er rekening kan worden gehouden met de samenstelling van de gemeenten en de daadwerkelijke behoefte aan startersleningen.

Mevrouw Hogema vraagt in relatie tot de criteria wie er voorrang heeft op wie.

De heer Bisschop vindt dit een sympathiek voorstel. Hij vraagt of de gedeputeerde het standpunt van D66 voor wat betreft de prijsopdrijvende werking kan weerleggen.

Mevrouw De Heer constateert dat in de tekst wordt aangegeven dat het financiële risico voor de provincie zal meevallen, omdat de startersleningen worden verstrekt onder de voorwaarden van de nationale hypotheekgarantie. Dienaangaande vraagt zij om een toelichting.

In deel B, bijlage 1, wordt aangegeven dat, wanneer gemeenten geen startersleningen verstrekken, dit door provincie en rijk zal worden overgenomen, echter, in de gemeente is dan wel een loketfunctie nodig. Het lijkt erop dat er in deel B zoveel van een gemeente wordt gevraagd dat het eigenlijk een A-vraag gaat worden, immers, de gemeente moet alsnog bedoelde functies gaan aanbieden. Voorts vraagt zij of de regeling van het rijk een open eind heeft of gelimiteerd wordt.

Mevrouw Van Benthem laat weten dat de PvdA zich in dit voorstel kan vinden. Wel vraagt zij nadrukkelijk aandacht voor de communicatie over deze leningen onder starters. Hierover bestaat veel onbekendheid. De PvdA vindt het belangrijk dat gemeenten worden gestimuleerd om zelf een starterslening aan te bieden.

De heer V.d. Werff vindt dit een goede regeling. In de huursector zijn vele regelingen terwijl dat in de private sector veel minder het geval is. Hij betwijfelt of voorliggend voorstel prijsopdrijving tot gevolg zal hebben. Met deze regeling kunnen jonge mensen worden geholpen om te starten met wonen in de koopsector. Het is een goede zaak dat de provincie daaraan meewerkt. Beter ware het dat de huursector dusdanig open zou zijn, dat er doorstroming tot stand komt en veel meer mensen kansen krijgen op een passende woning.

Spreker vraagt of deze regeling bedoeld is voor nieuwbouw en voor bestaande bouw. Wat hem betreft moet ook die laatste optie mogelijk zijn.

Mevrouw Dekkers laat weten dat het CDA positief is over de startersleningen. Geconstateerd moet worden dat een flink aantal gemeenten in de provincie Utrecht niet aan de startersleningen meedoen (o.a. Maarssen, Woerden, Nieuwegein, IJsselstein, Wijk bij Duurstede). Zij vraagt waarom

gemeenten niet aan de startersleningen meedoen. Het CDA vraagt of G.S. mogelijkheden zien om die gemeenten alsnog te bewegen tot deelname aan de startersleningen. Voorts bepleit zij ook voorlichting over de startersleningen aan hypotheekverstrekkers.

De heer De Wilde laat het volgende weten:

- De vraag of de regeling geldt voor nieuwbouw of bestaande bouw is moeilijk te beantwoorden, aangezien de regeling per gemeente verschillend wordt toegepast. De provincie sluit vooralsnog aan bij de regeling van de gemeente. Wel zal de heer De Wilde zich ervoor inzetten harmonisering van de regeling in de provincie Utrecht te bewerkstelligen. Ook wil hij gemeenten over de streep trekken voor deelname aan de starterswoningen. Het komt voor dat een gemeente geen lening verstrekt aan de eigen inwoners, terwijl een inwoner van buiten de gemeente wel in aanmerking komt voor een starterslening voor een woning in de betreffende gemeente. Wanneer voor bewoners in de gemeente de regeling niet geldt, dan kunnen bewoners van buiten de gemeente een beroep doen op deze regeling en wordt er met rijks- en provinciale gelden toch een starterslening verstrekt. Dat zal gemeenten stimuleren om hun eigen inwoners niet achter te stellen bij de overige inwoners van de provincie. Dit kan harmonisatie van de regeling in de hand werken.
- D66 meent dat de startersleningen tot prijsopdrijving kunnen leiden. Hij is het daarmee niet eens. De behoefte en de inschrijving voor deze woningen, met een prijs tussen de € 150.000,- en € 225.000,-, is erg groot. Van belang is het dat niet alleen tweeverdieners maar ook een alleenstaande starter een kans krijgt. Met deze regeling wordt dat mogelijk. Mevrouw Dekkers gaat toch uit van lagere woningprijzen. Tweeverdieners met een inkomen van € 28.000,- kunnen ondanks hypotheekgarantie en starterslening moeilijk een bedrag van € 225.000 betalen.
De heer De Wilde sluit niet uit dat ook starters over een eigen vermogen beschikken, bv. in de vorm van spaargeld, erfenissen e.d. De nationale hypotheekgarantie heeft het te lenen bedrag van 6 x het jaarinkomen teruggebracht naar 4 x het jaarinkomen. Koopwoningen worden, ondanks startersleningen, voor lagere inkomens moeilijker bereikbaar. Dit wordt versterkt door de internationale hypotheekcrisis.
- Er is veel behoefte aan startersleningen. Het gaat om een bedrag van € 35.000,- dat zonder rente en aflossing gedurende een aantal jaren beschikbaar wordt gesteld. Overigens zal er op termijn, bij stijging van het inkomen, wel rente en aflossing moeten worden betaald.
- Op verzoek van de heer De Wilde verduidelijkt mevrouw De Heer haar eerdere vraag. De starter die van de ene naar de andere gemeente verhuist, kan tussen wal en schip vallen en om die reden creëert de provincie blok B. Wanneer wordt verhuisd naar een gemeente zonder regeling, dan kan de starter wel een beroep doen op blok B, echter, een gemeente moet daarvoor dan wel een loket hebben gevormd en dat lijkt dan weer veel op een A gemeente. De heer De Wilde beaamt dat gemeenten een loket moeten hebben voor starters van buiten de gemeente. Hij verwacht dat deze voorwaarde tot gevolg zal hebben dat gemeenten een dergelijke regeling ook voor de eigen inwoners gaan instellen. Hij beoogt in die zin een veel breder effect van de regeling.
- De heer De Wilde onderschrijft het pleidooi van mevrouw Van Benthem dat communicatie over de startersleningen van groot belang is, temeer daar er vele verschillende regelingen in de provincie zijn. Dat vraagt maatwerk. Over de regeling zal gecommuniceerd worden naar de potentiële gebruikers, projectontwikkelaars, hypotheekverstrekkers en gemeenten.
- Hij zal trachten tegemoet te komen aan de vraag van Groen Links (rekening houden met de samenstelling van de gemeenten en de daadwerkelijke behoefte aan startersleningen).
- De ingecalculerde bijdrage van het rijk van 50% is aan een maximum gebonden maar het einde is nog niet in zicht.

- Voor de regeling geldt, dat degene die zich het eerst aanmeldt, daarvan gebruik kan maken (op volgorde van binnenkomst).

De voorzitter rondt de discussie af. Hij memoreert dat G.S. de subsidieregeling nader zal uitwerken en t.z.t. zal dat in deze commissie terugkomen, ter advisering aan P.S.

TER KENNISNEMING

17. Activiteitenplan en begroting 2008 Vrede van Utrecht

18. Inspiratieboek Grebbelinie

19. Voortgangsrapportage huisvesting statushouders tweede halfjaar 2007

20. Rapportage 2007 voormalige Agenda 2010 projecten

D66 zal schriftelijke vragen over dit agendapunt indienen.

12. Sluiting

De voorzitter schorst deze vergadering die op 5 juni zal worden hervat.